

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/139/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123219195
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123219195.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, F., zastúpená advokátom: G. H. I., J. XX F. a otec H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, F., adresa na doručovanie: H. XXX, XXXX K., B. v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa výživné zo strany otca na maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX zo sumy 70€ mesačne na sumu 200€ mesačne od 9.11.2023 do budúcnosti, ktoré je otec povinný platiť vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dlhé výživné zo strany otca na maloletého: A. B., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 9.11.2023 do 29.2.2024 vo výške 225,26 € sa otec zaväzuje zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto mení rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn.: 14P/274//2017 zo dňa 10.12.2019 –v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.11.2023 bol súdu doručený návrh C. D., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len matka resp. navrhovateľka) prostredníctvom jej právneho zástupcu, ktorá týmto návrhom žiadala zvýšenie výživného zo strany otca H. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý) na sumu 200 € mesačne od 09.11.2023. Matka ďalej žiadala, aby súd zaviazal otca na úhradu dlhého výživného do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby súd matke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výšky výživného uplynuli viac než tri roky, pričom odvtedy došlo na strane maloletého k podstatnej zmene pomerov. Maloletý má v súčasnosti už 7 rokov a navštevuje 2. ročník základnej školy. S dochádzkou do školy sú spojené zvýšené výdavky na ošatenie, ako aj na školské pomôcky a iné platby pre školu, ktoré pri poslednom rozhodovaní o výške výživného ešte nevynakladala. Zdravotný stav maloletého navyše nie je priaznivý a maloletý bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Otec v súčasnosti žije v Belgicku. Výška jeho mesačných príjmov matke nie je známa, rovnako nemá vedomosť ani o jeho aktuálnych majetkových pomeroch. Podľa vedomostí matky otec okrem vyživovacej povinnosti k maloletému inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka bola až do mája 2023 zamestnaná v obchodnej spoločnosti A. I. I. L. XX, XXX XX F., M.: XX XXX XXX, kde pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti ako upratovačka. Za celý rok 2022 z tohto zamestnania dosiahla príjem vo výške 1.552,07 €. Od mesiaca máj poberá opatrovateľský

príspevok, ktorého aktuálna výška je 569 € mesačne. Okrem tohto príjmu poberá ešte prídavok na dieťa, ktorého výška je 60 € mesačne. Otec doposiaľ platil výživné pre maloletého vo výške 70 € mesačne. Takéto výživné je vzhľadom na zmenu pomerov u maloletého nedostatočné a je potrebné ho zvýšiť. Zmene pomerov zodpovedá výživné vo výške 200 € mesačne. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Nakoľko od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výšky výživného plateného otcom, matka navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní vyhovel jej návrhu. Ako prílohy boli pripojené k návrhu: Rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn.: 14P/274/2017 zo dňa 10.12.2019 spolu s doložkou právoplatnosti, Dohoda o skončení dohody o pracovnej činnosti, potvrdenie o príjmoch, preukaz ŤZP, plnomocenstvo.

3. Uznesením tunajšieho súdu, sp. zn.: 12P/139/2023 zo dňa 20.11.2023 bol za opatrovníka pre maloleté dieťa ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len UPSVaR).

4. UPSVaR v správe zo dňa 14.12.2023 okrem iného uviedol, že matka dňa 06.12.2023 pri osobnom pohovore uviedla, že býva spoločne s maloletým a svojimi rodičmi v dvojizbovom byte na ul. E. XX N. F.. Vzhľadom k zdravotnému stavu maloletého ktorému bol diagnostikovaný atypický autizmus, matka cca pred rokom ukončila prácu - pracovala vo firme TOP Pro – upratovací servis. Aktuálne je poberateľkou opatrovateľského príspevku na svojho syna v sume 729€ mesačne. Zo strany otca je určené výživné v sume 70€, ktoré otec uhrádza sporadicky a nepravidelne. Naposledy otec uhradil výživné cca pred tromi mesiacmi. Za bývanie matka uhrádza svojim rodičom 100€ mesačne, sama kupuje stravu a všetky potreby do domácnosti, drogériu, oblečenie. Mesačne na výdavky pre maloletého matka hradí v sume 300-400€. Maloletý navštevuje 2.ročník ZŠ Tomášikova v Košiciach, stravuje sa v škole, úhrada za stravu 5€, školské pomôcky 20€ pracovný zošit z ang.jazyka, 20€ školské pomôcky, kultúrne podujatia a podobne. V škole sa maloletému páči, darí sa mu, má kamarátov, učiteľia poznajú jeho zdravotný stav a vedia s ním pracovať. Matka dieťa vodi a vyzdvihuje zo základnej školy. V prípade potreby jej vypomáhajú starí rodičia, stará matka nepracuje, nakoľko mala úraz a starý otec pracuje v C. ako J.. Vzhľadom k tomu, že došlo k zmene zdravotného stavu u dieťaťa, ako aj matka bola nútená prestať pracovať, od poslednej úpravy výšky výživného došlo k zmene pomerov, matka na svojom návrhu na zvýšenie výživného trvá. Matka má vedomosť, že sa otec aktuálne zdržiava, a žije v Belgicku, ale nemá s ním žiadny kontakt. Otec ich nijakým spôsobom nekontaktuje, ani maloletého. Naposledy matke napísal list asi v lete 2023, kde sa zmieňoval len o tom, že svoje výživné, ktoré neuhradil určite postupne vyplatí. Úrad dňa 14.12.2023 vykonal sociálne zisťovanie v bydlisku maloletého na adrese E. XX/X poschodie v F.. Bolo preukázané, že sa jedná o dvojizbový byt úplne zariadený. Matka má k dispozícii jednu izbu spolu s maloletým dieťaťom a druhú izbu majú k dispozícii starí rodičia. Byt je úplne zariadený, a prispôsobený všetkým členom domácnosti, maloletý má v domácnosti vytvorený svoj priestor na učenie, hru i voľnočasové aktivity. Matka pri rozhovore uviedla, že už ju nebude v konaní zastupovať centrum právnej pomoci, nakoľko nespĺňa kritéria, dosahuje vyšší príjem ako je predpísaný. V rámci vykonania sociálneho zisťovania bol vykonaný aj pohovor s maloletým dieťaťom. Maloletý vedel odpovedať na položené otázky, porozprával o škole, akého má kamaráta, ukázal svoje hračky. Otec ho vôbec nekontaktuje, len mame niekedy píše. Z pozorovania bolo badať, že je vytvorený pekný vzťah medzi dieťaťom a jeho mamou. Matka na svojom návrhu na zvýšenie výživného trvá, navrhuje zvýšiť výživné na maloletého v sume 200€, mal. dieťa rastie, má vyššie nároky na ošatenie, záujmové činnosti, svoj zdravotný stav. Podľa matky otec tým, že sa nachádza a pracuje v Belgicku má príjem, z ktorého je možné, aby uhrádzal výživné v sume 200€, otec by sa mal podieľať na zvyšujúcich sa výdavkoch pre maloleté dieťa. Na základe zistených skutočností úrad odporúča v konaní o zvýšení výživného k maloletému zvýšiť výšku výživného primerane veku a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, s prihliadnutím na pomery na strane povinného rodiča.

5. Otec sa podaním doručeným súdu dňa 20.02.2024 ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a oznámil súdu, že ďalšie konanie už nie je potrebné nakoľko má všetky povinnosti vyplatené. Otec ako prílohu

k svojmu podaniu pripojil doklad zo dňa 07.02.2024 a 08.01.2024 o zaslaní peňažnej čiastky vo výške 200 € matke ako adresátovi.

6. Dňa 20.02.2024 súd vykonal pojednávanie na ktorom oboznámil priemerný ročný zárobok v Belgicku vo výške 48.722 €. Právny zástupca matky zotrval na podanom návrhu a UPSVaR odporučil súdu návrhu matky vyhovieť.

7. Súd po vykonanom dokazovaní zistil nasledovný právny a skutkový stav:

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZoR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 63 ods. 1 ZoR rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

10. Podľa § 2 písm. a zákona číslo 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 178,92 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu.

11. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 ods. 1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 78 ods. 1,2, 3 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z. z. (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 232 ods. 3, ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehoty na plnenie je tri dni a plynú od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

16. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 10.12.2019 sp. zn: 14P/274/2017 bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť otca k maloletému. Týmto rozsudkom súd schválil dohodu rodičov obsahom ktorej bola aj úprava výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému na sumu 70 € mesačne.

18. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že zmena pomerov nastala na strane maloletého dieťaťa a to už aj len samotným plynutím času, nakoľko posledná úprava vyživovacej povinnosti otca bola dňa 10.12.2019. Podľa názoru súdu je všeobecne známou skutočnosťou, že náklady na zabezpečenie životných potrieb sa plynutím času zvyšujú, keďže sa zvyšujú aj potreby oprávnených osôb. Súd nemal výhrady k výdavkom na zabezpečenie starostlivosti o maloletého tak ako boli uvedené, odôvodnené a vyčíslené v podaní matky resp. v správe UPSVaR. Tieto výdavky podľa názoru súdu zodpovedajú veku a potrebám maloletého s poukazom na jeho zhoršený zdravotný stav. Otec bol s týmito výdavky

oboznámený, avšak tieto výdavky nenamietal ani čo do druhu ani čo do výšky. Otec prostredníctvom svojho podania a jeho príloh podľa názoru súdu vyjadril svoj súhlas s návrhom matky na zvýšenie výživného, keďže matkou navrhovanú sumu výživného aj 2x uhradil. Otec svoje osobné a majetkové pomery nijako nezdokladoval a súd preto pri posudzovaní príjmu otca vyhádzal z tzv. fikcie príjmu, teda zo sumy ktorú by otec mohol dosahovať v prípade ak by sa riadne zamestnal v krajine v ktorej obvykle žije. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že priemerný ročný zárobok v Belgicku vo výške 48.722 €.

19. Otec bol doposiaľ zaviazaný platiť výživné vo výške 70 € mesačne maloletého, vzniklo otcovi dlžné výživné od 09.11.2023 do 29.02.2024 vo výške 225,26€. Dlžné výživné bolo vypočítané nasledovne: 3 celé mesiace od 12/2023 do 02/2024 po 130 € (200€ -70€). = 3 mesiace x 130 € (t.j. 390€) + 22 dní v mesiaci november 2023 (130 € : 30 dní = 4,33 € x 22 dní = 95,26 €, t.j. spolu dlžné výživné 485,26 €. Od sumy 485,26 € súd odčítal sumu 260 € (sumy vyplatené otcom nad rámec určeného dňa 7.02.2024 a 08.01.2024) t.j. 485,26 € – 260 € = 225,26 €.

20. Súd s poukazom na § 232 CSP ods. 3,4 zaviazal otca na úhradu dlžného výživného v lehote 30 dní nakoľko je súd toho názoru, že v tejto si lehote si otec dokáže usporiadať svoje finančné pomery a následne uhradiť dlžné výživné.

21. V dôsledku vyššie uvedených skutočností súd zvýšil výživné a s poukazom na § 121 CMP zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn.: 14P/274//2017 zo dňa 10.12.2019 –v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

22. Podľa § 44 CMP sú rozsudky o výživnom vykonateľné doručením.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia